

GAZETA TRANSILVANIEI

ANTULU II

Nr. 240.

Brăsov, Lună Martie 1 (13) Noemvrie

1888.

Brașov, 31 Octombrie v.
Biuroul telegrafic de corespondență din Budapesta ne-a telegrafiat alătărul între altele, că a patra comisiune juridică a camerei deputaților ungurescă a verificat alegerea deputatului liberal oră mai bine decât guvernamental, anume Krauss, făcută în cercul electoral Dunaszerdahely.

Mulți dintre cetitorii noștri se vor fi întrebători: ei bine, ce ne interesază pe noi verificarea unui deputat unguresc, încât biuroul telegrafic de corespondență să găsească cu calea a telegraflor năstrelor românescă?

Așa e, alegerea nu ne interesează, modul în care s'a făcut alegerea e atât de desgustător, e atât de compromisator pentru guvernulunguresc și pentru întregă partidă ungură dela putere pretinsă liberală, încât chiar și diarelor din străinătate li-să comunică verificarea alegerei din vorbă, care nu și află păreche în analele parlamentarismului adevărat constitucional.

Când verificarea acestei alegeri a făcut să roșescă până și presa ungură oficiosă, atunci trebuie că e vorba de un act de alegere din cele mai scandalioase, care dă cele mai sdrobitore dovezi despre corupția ce domnește în alegere, corupția care a făcut să caată la ultimele alegere și cei trei candidați naționali români din Teraungură și care a intărit pe toți în convingerea, că în Ungaria totul se poate cumpea cu banii.

Ancheta numită ca să cerceze cele petrecute cu ocazia verificării din cercul Dunaszerdahely a constatat, că s'a comisit cele mai scârbăsose scandaluri, că a dominat ne mai pomenită corupție, că voturile s-au cumpărat cu banii, și cu tōte astăzi co-

misiunea „judiciară” a camerei deputaților, în loc să o anuleze, să ștergă o asemenea rușine și pată, a verificat spre cea mai mare consternare a tuturor.

Dăcă însuși oficiul „Nemzet” recunoște, că s'a constatat fapte ce nu se pot justifica, că șiau acestei alegeri va număra între cele mai triste dile ale luptelor constituționale ungurescă, dăcă celalaltă oficiu, „Pester Lloyd”, dice că s'a comisit acte politice imorale, venalitate, orgii în șiau mare: atunci verificarea alegerei la rândul dovedește, și celor că se mai șndoau, că constituționalismul și parlamentarismul unguresc sunt numai vorbe gole și că corupția e ocrotită chiar de aceia, că cheamă sunt a-o spulberă.

Să ceea ce e și mai trist, în loc ca foile guvernamentale să infereze pe cei că au introdus corupția, își varsă focul numai pe nenorociti de alegători, căi s'a lăsat și fi duș la votul ca vitele la tērgu, și că se li se ia dreptul de alegere pe un timp hotărut.

Cine a introdus și a ocrotit corupția, dăcă nu regimul țarist? Cine au comisit și comitit cele mai mari abuzuri și ilegalități la alegeri, dăcă nu organale guvernului? Cine terorisă, amenință cu procese, arestă pe alegători, dăcă nu fișanii și solgăbirile guvernului? Cine suferă să fiă imbătați alegătorii cu răchiu și să fiă duș la votul cu forță, dăcă nu aparatul administrativ al guvernului?

De găea strigă foile opoziționale, când însăși ele au ocrotit corupția organelor guvernului acolo, unde a fost vorba de a face să caată candidații nemaghiari; de găea se indignăză toate opoziționale, când iau sub scutul lor tota ilegalitatea guvernului și ale organelor lui, când e vorba ca

aceste să se comită față cu Nema-ghiarii.

Ale vostre dintrale vostre! Ati ocrotit deopotrivă alegările scandaliose în cercurile electorale nemaghiare și nu văți gândiți, că amare și veninose voru fi rōdele ce le veți culege. Ati ocrotit deopotrivă pressiunile, ilegalitățile, terorisările, venalitățile în alegeri, suferiți acum și rușinea și pată, ce însăși ai vostru o aruncă asupra constituționalismului și parlamentarismului vostru!

DIN AFARA.

Consiliul federal elvețian cere pentru anul 1889 dela adunarea federală, în scopul de a se asigura militarescă Gotthardul, un credit de 1.027.000 fr. Creditul pentru lucrările de fortificare la Gotthard a fost pănat acum limitat printr-o sumă fixă de aproape $\frac{1}{2}$ milion, și lucrările au trebuit să se mărginăscă după mărimea sumei. Comisia din 1886 alături de consiliul federal, ca să examineze lucrările, precum și comisia consiliului național din anii din urmă, stăruiesc că lucrările de fortificare să se grăbescă cătă se poate mai mult. Consiliul federal e învoit cu acesta.

Corespondentul din Petersburg alături englez „Daily Telegraph” anunță cu data de 5 Noemvrie n. următoare: O telegramă, ce a primit ministerul de interne dela generalul Gurko, vestesce, că s'a descoperit o societate revoluționară în Polonia, având număr de ramificări; 23 de studenți ai unei academii agronomice, precum și un judecător de instrucție și mai mulți funcționari de la guvernul, mai ales Ruși, au fost arestați sub acusație, că sunt membri ai acestei societăți. Acuzații suntă încarcerati în citadela din Varsavia și vor fi trimiți înaintea unui tribunal de răboiu, deoarece asupra orașului s'a proclamat de cătă timp starea de asediu. Partida revoluționară

într-o proclamație, ce-a dat o tocmai acum amintesc incercarea de atentat la vieta Țarului, ce s'a făcut de către un Cazac în Kutaisi, și își exprimă părerea de rău, că n'a isbutit. Ea amintește, că va repeta atentatul, dăcă dreptele ei pretenționi vor fi refuzate. — După o împărtășire a corespondentului din Odessa a jurnalui englez „Daily News”, poliția din Sebastopol ar fi făcută descoperirea, că pe șiau după plecarea familiei impăraști de acolo, a fostă planuită ună atentată asupra vieții Țarului.

Dintron corespondență din Constantinopol a jurnalui francă „Débats” afișă, că Pórtă e în ajun de a adresa către puterii un cercular. În acest cercular se va declara, că tōte sgomotele, cumă Turcia vră să încheie alianță cu cineva, sunt false. Pórtă n'are trebuință de a încheia o alianță cu vr'o putere, deoarece ea stă în relații esențiale cu tōte puterile europene. În acest cercular va se cuprinde și răspunsul la sgomotele, că pe de-o parte puterile ară fi stăruite pe lângă Pórtă să se alăture la alianță triplă, de altă parte că ar fi apropiată o înțelegere între Rusia și Turcia, ca să încheie alianță.

Condamnarea generalului Doda.

Sub acestu titlu publică fōia vieneză „Schwarzgelb” următorul primă articol:

Generalul impăraști Traian Doda a fost condamnat de către curtea cu juriu din Arad, pentru o scrisoare adresată alegătorilor săi în calitate de deputat, la doi ani de închisore și 1000 fl. amendă în banii. În analale armatei austriace acestu casu este unic în felul său. A fostă dată guvernului de partidul alături Tisza să învinovătesc cu agitare a naționalităților în contra Maghiilor și să condamne la doi ani închisore pe un general impăraști, care în număr de lupte și-a pus în pericol viața pentru Impărat și monarhia. Înalta Cură din Budapesta, a cărei datorință ar fi fostă să casseze această sen-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

(3)

Unu mortu între vii.

(Novelă engleză.)

Oliver nu se mai poate reține și păși dintre tufaș în față ei. Alice spăriat sări în sus și acoperindu-și sinul cu un straiu țesut de ea, s'aplecă spre piatra mormântă.

„Frumosă miss”, murmură tremurându-tinérul, „dă se pare că te-ai spăriat de mine?! Nu ță-o iau în nume de rău, fiindcă dă nu mă cunoști. Cel mult dăcă — găndesc: omul acesta e un vînător norocit, care ieri și-a început cunoștința cu aceea, că a mințit. Așa e Alice?”

„Iertare, Sir, dă tatăl meu totdeauna mă învăță, că nici-o dată nu e bine să fac idei rele despre cineva, păna ce nu ești convinsu.”

„Alice, nu ță poți închipui, ce bine mă-ai căută vorbele acestea!”

„Sir!“

„Te înțelegă, Alice! Dă mă mustri

pentru nisice cuvinte sincere! Natural! Dă cunoști bine proverbul englez: „Increderea este un fel de plantă ce crește forte cu anevoie“. Și vezi, Alice, eu totuși am cărtă dă o incredere infinită, că și când amă fi frăță. Póte că și dătă așa ești de tristă ca și mine, și dătă ești orfană ca mine.“

Alice sficiosă își îndreptă ochii spre pământ.

„Dătă, așa se vede, că ești mai tristă așă decâtă ieri?“

„Da, Sir, și am pentru ce. Eu așa m'am obișnuit cu locul acesta, încât mă dore inima când mă găndesc, că trebuie să mă depărtez.“

„Imposibil, Alice! Si n'o să rămăci mai multă timp?“

„Numai câteva săptămâni.“

„Si după aceea?“

„Voiu merge la părintele meu în Glasgow.“

Tinérul o privi că o expresiune de durere în față, așa încât Alice rămase uimită.

„Te vei fi găindindu adeseori la re-

giunea acăsta, așa-i Alice?“ întrebă tinérul lord.

„Da, Sir, căci mormântul maicei mele, ori unde să fiu, nu-lă voi uită.“

„Si de altceva nu ță vei mai aduce aminte?“

„Imă voi aminti de munții aceștia înalti, de liveile cele frumos, de pădurile, de valea și de omenii buni!“

„Si tōte acestea n'au atâtă putere de atracție ca să te rețină?“

„Nu, Sir, fiindcă datorință e stăpână.“

„Datorință?“

„Față cu tatăl meu. Da, căci bietul meu tată prin unelurile omenilor rei și prin unele întreprinderi nenorocite a ajuns la sapă de lemn. Avea nișă licitată cu toba, și creditorii săi au luat părțile. Nu ne-a rămasă altceva, Sir, decâtă ca tatăl meu să slujască unui fabricant din Glasgow, pentru ca astfel să-i socotescă datoria ce o are la noi. Poți vedea, Sir, că depărtarea noastră e legată de cinstea, care năpușă în pericol de a o perde.“

„Si tatăl d-tale e destoinică pentru afacerile fabricei?“

„Oh, Sir! Chiar pentru asta mă întristează eu așa de multă... sărmanul meu părinte e vîrstnic și bolnavios!“

„Iertău imă este să întrebă, Alice, la ce sumă se ridică datoria d-vostre?“

„Găndesc că la o miilă de funți sterling!“

Pe față tinérului se putea surprinde bucuria și noblețea inimii ce-lă stăpâneau. În minutul acesta n'avea decâtă un singur cuget: „că ce dară dumnedesc este avearea când poți face bine cu ea“. După aceea prinse mâna copilei și o întrebă cu incredere:

„Alice, vei veni d-tă și măne dimineață aici?“

„Nu pot să sciu, Sir.“

„Promite-mă că vei veni!“

„N'c pot face acăsta.“

Numai măne, numai măne pentru ultima oară; și va atârna apoi dela un singur cuvenit alături, ca să ne vedem mai multă.

Alice tăcea.

tință, în multe privințe defectuosă, cu tot ce acestea a respinsu cererea de nulitate înaintată de reprezentantul generalului Traianu Doda. Cum se judecă aceste casuri în cercurile juristice, nu voim să a cerceta aici mai departe. Este mai pre susu de orice îndoială, că tot procesele politice, care le-a pusu în scenă regimul de partidu în țările Transilvaniei contra naționalităților nemaghiare, care țin la idea de statu austriacu, suntu cu totul lipsite de orice basă de drept și suntu numai și numai o armă a politicei de partidu.

Nimenea nu poate crede seriosu, că bătrânlul generalu împărătescu, care iubescu Austria mai pre susu de totu, în realitate să fi unu criminalu, care a trebuitu să fi pedepsit u cu închisore de doi ani. Chiar dacă totu tribunalele ungurești aru fi puse la cale de ministeriu Tisza, ca să declare pe generalul Doda de criminalu, totu ar sci întrăga lume, ce ar trebui să creșă despre acestu verdictu alu justiției maghiare de partidu, din ce motive emaneză și ce scopuri urmăresce. Generalul cu sentimente austriace este acela, care în ochii extremitorii Maghiari este unu spinu și pe care credu a'lă putu nimici printre unu verdictu alu justiției maghiare de partidu. Poporațiunea granițărescă, credincioșă Tronului și dinastiei, voescu ei a o sdruncina în tradițiunile și convingerile ei. Voescu ai smulge din inimă credință, care a moștenit o dela părinți. Noulu idolu alu maghiarismului să fi pe viitoru Dumnezeul ei.

Dér noi credem, că mijlocele, care se folosescu, nu potu duce la scopu și că peste totu se țintesce spre ceva ce nu se poate realisa. Poporele monachiei, care pără în inimă insuflețire și dragoste pentru Austria istorică, nu se vor lăsa a fi silite prin nicu unu felu de mijloce ale forței, ca să renunțe la idealele loru și să se plece de celor naționali maghiari, al căroru cultu ilu profesoră extremitate maghiari. Idolatria produce câte odată flori rare. Butucul de lemn, pe care ilu adoră sâlbaticii din Africa, poate să le causeze acestora mare mulțumire. Însă despre nicu o națiune civilizată din Europa nu se va presupune, că va părăsi credința sa curată cătră Dumnezeu și va crede în fetișul sâlbaticilor din Africa. Generalul austriacu, care a crescutu în credință insuflețită într'o Austria mare și puternică, dinastică și împărătescă, pe elu nicu odată nu'lă vor îndupla radicalii maghiari să adoreze butucul colorat, înaintea căruia aceste elemente revoluționare și rebelle ajocă hora strigoilor. Cine este unu adevărat și sinceru austriacu, cine este insuflețită de ideia împărătescă austriacă, desvoltată în decursu de veacuri, acela nicu odată nu va pute fi fortat să se lapede

de credință părinților săi și să se plece înaintea idolilor partidului radical maghiar.

SCIRILE DILEI.

In Nr. 234 alu „Gazetei“ amu publicat scirea, că e vorba să se desfințeze comisariatul r. ung., care administra fondurile școlare granițărescă ale Năsăudului. „Schwarzgelb“ astă din bunu isvoru, că Maiestatea Sa monarchul a dispusu, ca fondurile să trece erăși în administrația autonomă a granițărilor.

Se știe, că ultima adunare a „Asociației transilvane“ a alesu vice-președinte pe părintele vicaru archiepiscopescu Niculae Popa din Sibiu. In intențesul statutelor, s'a presentat u guvernului spre aprobare alegerea, dăr ministrul de interne br. Orczi a refusat aprobarea.

Acăsta ne surprinde cu atâtă mai multă, cu cătă e cu neputință să ne explicăm motivul ce lă indemnăta pe ministrul unguresc la acestu actu arbitraru.

In 6 Noemvre s'a ținutu în Buda-pesta în cestiunea regalielor conferența reprezentanților orașelor cu magistratul regulat și a celor libere r., caru nu dispună de dreptul jurisdicționar. Din hotărîrile aduse amintimă între altele pe cele următoare: Conferența cere ca respectivele orașe să se subtragă dela resuscumpărarea regalielor; la casu însă dacă s'ar rescumpără și regaliile numitelor orașe, să fi deopotrivă împărășite totu orașele de aceleași drepturi; mai departe conferența cere despăgubirea deplină; spesele de manipulare să se stabilescă numai cu 5%. Diarele guvernamentale consideră aceste cereri ca nisce utopii; mai vîrtoșu subtragerea numitelor orașe dela resuscumpărarea regalielor dicu ele că e absolută imposibilă fără a nu se risca execuțarea întregiei resuscumpărări.

Tribunalul din Timișoara a condamnatu pe Antonu Kadar, redactorul unui diar german din Timișoara, la 6 lună închisore din cauza, că a publicat nisces articulii politici în făia sa, care nu este făia politică. Curia reg. a aprobatu sentința tribunalului.

In fine după lungă așteptare și după mari speranțe, au primitu nu 90 de familii, ci numai 11 familiile de Ciangăi sesiunii pe moșia erarială dela Deva. Pămenturile și-le-au lucratu deja, dăr se întorcă indărătu în Săcuieni, ca tocmai la primăveră să se 'ntorce cu cătelu cu purcelu și să se stabilescă definitiv.

Acum să știm, că se maghiarisă Hunedora — când salcia va face nucu.

**

Studentii unguri dela universitatea din Pestă au ținutu la 6 Noemvre n. o adunare, în care au hotărît, la sfatul profesorului Dr. Thomas Vecsei, să adreseze dietei o petiție în contra unor dispoziții ale nouui proiectu de lege militară, privitor la serviciul voluntarilor pe unu anu. De asemenea studentii unguri dela universitatea din Clușiu convocaseră pe șia de 7 Noemvre n. o adunare în sala redutei orașenesci totu în cestiunea nouui proiectu de lege militară. Rectorul universității însă, precum spune „Ellenzek“, a interzisu ținerea adunării la redută și lă-a pusu în vedere, că potu ține adunarea la universitate, dacă se va da garanță, că discuțiile politice se voru evita.

**

Ministrul unguresc de culte și instrucție publică a datu o nouă ordinație cu privire la căsătoriile încheiate între israeliți. In sensul acestei ordinații se interzice încheierea unor asemenei căsătorii fără producerea documentelor privitor la nascere. In casu când însă din ore care causă nu s'ar putea procedura estrasul matricularu, despre acăsta este a se face raportu amănuntită la ministrul, pentru ca său să se disponă introducerea respectivilor în matricule, său — la casu dacă nu s'ar putea dovedi împrejurările nascerei — să li-se pote permite numișilor indivizi căsătoria pe baza altor date, ce s'ar putea descoperi.

**

Viriliști români în comitatul Brașovului, pe anul 1889, suntu: Georgiu B. Popu, Diamandi Manole, Maria Bóbren, Andrei A. Popovici, Petru Nemeșu, Constantin Steriu, Iosif Pușcariu, Lónu Dușoiu sen., George Bóbren (pupili), Teocharul Alexi, Zinca I. Popu, Eredii după Iacobu Mureșianu, Andrei Buntoiu. Apoi: Legatul Jugaianu, Biserica gr. or. a Sf. Nicolae, Biserica gr. or. din cetate.

**

Medicul militar elevu cl. 1 în rezervă Dr. Alexandru Popu e numită cu șia de 1 Noemvre 1888 medicu locotenentu în rezervă.

**

In Bistriță, fiindu alegerea unui membru în comitetul municipalu, Ungurii candidaseră pe președintele tribunalului de acolo Kenyeres, ér Sasiu pe măestrul cismar Gottfried Klemens, care a și esită cu majoritate de 11 voturi; ar fi obținutu însă și mai mare majoritate, dacă alegerea nu s'ar fi fixat pe șia de 1 Noemvre 1888, în Teaca, unde s'au dusu mulți industriași. „Siebb. deut. Tagblatt“ observă forte bine cu acăstă ocasiune: „Nu este după gustul nostru, că unu președinte de tribunalu se consumă în trebile municipale, pentru că

nici vada lui nu căștigă, nici încrederea în obiectivitatea tribunalului. Fișpanul Banffy are destui mameci în comitetul municipalu (Preotul Müller din Iadu a fostu scosu afară din comitetul administrativ, alegându-se în locu preotul Keintzel.) Nu e necesară, ca și președintele tribunalului să tragă de acăstă fună. Unu președinte de tribunalu ar trebui să stea mai susu.“

**

La 21 Noemvre n. se va pertracta înaintea curții cu jurați din Clușiu procesul de presă intentat pentru vătămare de onore de cătră colaboratorul lui „Ellenzek“ Michailu Magyari în contra redactorului lui „Erdelyi Hirado“ Iosif Korbuly. Acuzatorul e representat de profesorul de universitate Dr. Moriz Kiss.

Tristu lucru, când diariștii își intențiază unii altora procese. N'au la dispoziție diarele loru să se răfuiască?

**

D-lu Ioanu Curiță, studentu în filosofie, e numită sublocotenentu în rezervă la honved.

**

Deorece curtea sârbescă voește să țină secretu actul divorțului înaintea printului de coroană, de aceea guvernul acestuia a rugat pe Regina Natalia, să nu-i destănuiască fiului său în scrisori acestu faptu. Regina însă a respunsu, că celu dintău, care trebuie să afle despre acăstă durerosă măsură contra ei, este fiul său.

Libertatea pressei în Ungaria*).

(Urmare).

Cu acăstă amu și ajunsu la punctul, unde se ivesce pe deplină contradicție interioară logică între postulatele acestei idei de statu și între principiile adevăratului liberalism. In faptu — spre a rămâne la obiectul nostru specialu — de s'ar aproba, ori de s'ar desaproba acăstă ideă de statu, despre aceea nu poate să existe nici-o deosebire de părere, că voindu a încerca seriosu realizarea ei, în prima linie nu se poate tolera libertatea pressei naționale-opoziționale. Celu ce a cugetat numai în cătăva asupra operei unificării naționale și n'a putut să recunoască dinainte absoluta imposibilitate de-a-o execută, acela a trebuitu ca celu puțin să fiă în clară despre atăta, că pe largă totu dificultățile, caru se punu în cale de către acele unități culturale naționale, care numai de curându a devenit u parola agreată, greutatea capitală zace, așu pută dice, în acelui procesu de metamorfosă susținătoră a propriei conștiințe naționale cu o conștiință națională strânsă și care procesu de metamorfosă susținătoră massele poporațiunei, adevărată mai multă ei, ar și trebui în adevărată s'elu percurgă, dacă este ca să se ia și numai în vedere seriosă realizarea acestei unificări. Este însă totodată clară, că acea unitate de limbă la care se nășescu sub parola „unitate de cultură națională“, n'ar pută să formeze decâtă numai condiționea esterioră a unificării naționale și că adevăratul sămbure alu ei se poate găsi numai în unitatea de sentimente naționale. Si nu este o apariție întemplatore, ci o apariție forte logică, dacă acele elemente sociale, caru se entuziasmează adă pentru acăstă ideă de statu, resemtă adă de către acestea reuniri de cultură speciale, caru își punu ca țintă tocmai realizarea și promovarea acestui grandiosu procesu de metamorfosă susținătoră. In adevăratu, acela așa numită „patriotismu adevăratu“, pe care aceste reuniri de cultură caută a-lă răspândi între concetănenii loru de altă naționalitate, ar fi o vorba gălă, dacă ar fi ceva alta, decâtă tocmai acel sentiment specific naționalu, de care suntu insuflețită însăși membrii acestor reuniri.

Așadar stăngerea proprii conștiințe naționale și deșteptarea unei conștiințe naționale strânsă, etă marea țintă a unificării naționale! In adevăratu o țintă grandiosă, care poate ar fi vrednică de cele mai bune puteri, de cei mai buni bărbați, dacă nu ar fi o utopia. Dér eu nu voi să mă ocupu de astădată mai de aproape

„In memoria mamei d-tale te rogă, Alice, permite-mi!“

„Așa dără pentru ultima óră!“

Oliver după câteva minute dădu pînjeni robului, ér copila rămase cu indoei în gândurile ei.

Nu scia ce să creșă despre tînărul lordu. Fata lui tînără și frumosă, tînuta lui cuviincioșă și nobilă, privirea lui binevoitoare, totu acestea au născutu în sufletul ei óre-care încredere, pe când prezenta lui neașteptată și cea din urmă rugare a lui i-se păreau forte stranie.

„Dér dacă ar fi amoru?!“ își dise Alice roșindu-i întrăga față pănă la urechi la gândul acesta desertu... — „Nu, nu“ continuă apoi, „el nu mă iubescu. S'a-poi nicu eu n'așu putea să-lă iubescu. N'așu putea iubi pe nimeni mai multu“.

După acăstă Alice simți că i-se stringe inima și în dimineața următoare și părea forte rău, că a promis. Dér cu totu astea cea din urmă întîlnire trebuia să se facă.

Si când sosi Alice la mormântu, cu inima cuprinsă de durere și de curio-

sitate, Oliver o aștepta deja pe colina mormântului.

Elu ii sări înainte și tremurându-i vocea dise forte nișcată:

„M'ai făcutu fericită, Alice, că ūtăi înplinitu promisiunea.“

„Domnule“, răspunse copila, „am venit u în sperarea, că vei pune adă capătă purtării d-tale misteriose de pănă acum.“

„Precum doresc, Alice. Mai întâi trebuie să ūtăi cutioura acăsta. Cuprinsul ei mi-te intereseză, fiindcă ea este pentru părintele d-tale. Iertată este să scui numele dênsului?“

„Viliam Dumfort.“

Tînărul scrise numele acesta deasupra cutiourii, și-o predete apoi Alicei.

„Sí acum, continuă copila, ūtăi vine răndul, să-mi spui numele d-tale?“

„Permite-mi să-lă retacă, Alice?“

Căteva minute stătură unul lângă altul și sără se dică o vorbă.

„Sí acum, Alice“, intrerupse tînărul tăcerea, „atrénă dela d-ta ca să ne mai întîlnim vre-o dată în viată, ori nu!“

„Sí ce te-a indemnătu pe d-ta la întîlnirea acăsta?“

„Unu interesu, pe care nu cutesu a-lă descoperi.“

Alice se făcu palidă ca căra, se întorse cu spatele spre elu, și-i răspunse tremurându-i:

„Domnule, mi-e temă de d-ta!“

„Fi sinceră, Alice, vréi ori nu se ne mai întîlnim?“

„Nu vréu“, răspunse copila.

Tînărul se simți rănită de vorba ei. Căteva clipe stete așa mută și nemîșcată, și apoi cu părere de rău, fără de sămă, dise:

„Bine, Alice! Așa dără nu te voi mai vedea în veci“. Mergu ca să nu mă reîntorcă mai multă și voi rugă pe Dumnezeu să te binecuvinte cu totu dărurile lui, și să-mi facă posibilă ca niciodată să nu te potu uita.... Dér lasă-mă Alice să-țăi sărătu mâna.

Copila fără de voie și întinse mâna ce fu acoperită de lacrimile și sărutările tînărului, care cu față desperată, după căteva secunde, călărea spre Manfries.

(Va urma).

*) A se vedea n-rii 237, 238 și 239 ai „Gaz. Trans.“ din an. c.

în acăstă cestiu, căci problema ce am pus-o nu este de a descrie câtă pote de obiectivă stările create prin presă pe terenul libertății presei.

Cu acăstă nisuntă, ce are de scopă unificarea națională, trebuie să pună făță în față faptul, că astăzi totă activitatea pressei noastre naționale tinde tocmai la aceea, ca să ţină viuă propria conștiință națională a poporului român, ca să o dețină în cercuri totu mai estinse și totu mai intensiv să o inviozeze. Si acăstă a ei activitate are adăi esențial numai ţinta memorată, nu numai din cauza ce se ţină de sine, că conștiința națională este celu mai înalt și mai scump bun național ce se poate cumpăra; nu numai pentru aceea, pentru că acăstă bună, celu mai înaltă, precum veșdem, este seriosu amenințată, ci și din altă cauză, deși în acăstă privință subordonată, care este numai o urmare a politicii noastre de stat și care consistă în aceea, că nulificându-se politicesc poporul român și se ia în mod artificial și pressei naționale române ori ce altu terenul al vieții politice, așa că problema și activitatea pressei noastre naționale se concentreză astăzi în cultivarea conștiinței naționale.

De sigură că nu se poate contesta din punctul de vedere alu adevăratei libertății de presă, că acăstă presă își exercită prin aceea numai bunul ei drept, ba își împlinesc chiar o datorie morală, de care nu se poate degagia. De altă parte însă nu este mai puțin clară, că din punctul de vedere alu unificării naționale acăstă cultivare a propriei conștiințe naționale trebuie să apară ca cea mai periculosă agitație, ca celu mai mare delict de presă, căci nimic nu impiedică așa de multă unitatea prețință a conștiinței naționale, ca tocmai cultivarea propriei conștiințe naționale a altora.

Așadar o politică de stat, care stă în serviciul ideei de stat și a unificării naționale, și o presă, care, rădămată pe libertatea de presă garantată în principiu, lucră cu totă hotărârea în contra acestei politice de stat, se întâlnesc și se ciocnesc aici cu totă puterea contrastului a două principii, ce nu se potu împăca unul cu altul. O politică de stat, care pentru că nu recunoscă incă adă imposibilitatea realizării ideii sale de stat, să ţină cu totă puterile la acăstă idei și totu să tolereze o agitație a pressei naționale făcută sub scutul libertății de presă garantată în principiu, o agitație, care deși în sine fără legitimită, nu se poate uni niciodcum cu acăstă idei de stat, o asemenea politică de stat este o contradicție, care nu se poate susține pentru durată și cumă ea a existat și mai înainte, se poate înțelege numai sub două presupușri: ori că puterea de stat nu a preținut cum se cuvine importanța acestei agitații, ori că n'a sciut să cuprindă în totă însemnatatea ei contradicția interioară a propriei sale idei de stat față cu-o adevărată libertate de presă.

(Finea va urma.)

Corespondență „Gaz. Trans.”

Voila, 9 Noemvre 1888.

Domnule Redactor! Ieri s'a făcutu în cercul electoral alu Voilei alegerea unui membru pentru reprezentanță municipală a comit. Făgăraș, în locul d-lui preot din Voila, Nicolau Șerbanu, carele a devenit membru virilist. S'a alesu membru d-lu Nic. Ludu, învățătoru în Beclane.

Avându în vedere, că acestu cercu electoral a fostu mai totdeauna asilul streinilor, cari prin uneltili reșeau ca membri în reprezentanță municipală, singură numai cu concursul Românilor — căci alegători de altu nemu nu suntu — atunci trebuie să ne bucură rezultatul alegerei de ieri, cu totu mai multu, că uneltilile, în unire cu unii rătăciți, nici acum n'a lipsit.

Alegerea s'a făcutu prin votare secretă și a decursu în cea mai bună ordine. Resultatul scrutinului a fostu: Borosnyai Béla, pretorul în Făgăraș, a primitu 7 voturi; Schermann Laszló, subprefectul la domeniul erarial din Sămbăta, care nu poate suferi nimic ce e română, a obținutu 31 voturi, și în fine Nicolau Ludu 46 voturi, proclamându-se celu din urmă de membru alesu — primindu de astă dată bună lectiune neomaghiarul Schermann, că unde România

se unescu, acolo uneltilile se sfârmă. Si de căză în trecutu cercul Voilei s'a umilită a ocroti elemente dușmanoșe nemului nostru și a alege de membri ai reprezentanței municipale inimici declarați ai națiunii noastre, atunci potu să dică, că prin actul de ieri și-a ștersu pata și rușinea din trecutu, avându, firesc, a urma și mai departe așa.

Actul deplinitu ieri, se pare în sine de puțină însemnatate, fiindcă s'a aleșu numai unu membru, dăr cu atâtă este de mai mare însemnatate, când se ia în considerare cătu de multă s'au opintită aceia, cari voiau să scoată din urmă cu oră ce prețu pe *neaoșul* maghiar Schermann Laszlo.

Meritul acestei reușite și bune lectiuni pentru streini este alu bravului și energeticului tinerei juristă domnul Nicolau Șerbanu, carele în ora decisivă s'a presentat la urnă cu 30 alegători din comună vecină Dridifă, doveindu prin acăstă, că în sinul său bate o inimă de Român verde, care promite multă pe viitor pentru cauza Românilor, și carele n'a voită să mai suferă rușine pe cercul electoral alu Voilei și respective pe comună sa natală. Înainte numai, că plugarii dela sate ilu voru urma, unde va cere trebuință. Nu mai puțină a contribuită la reușita și d-lu preotu Nicolau Șerbanu, carele încă n'a mai putută suferi să fiă blamată comună sa. Démnă și de totă lauda a fostu de astădată și atitudinea d-lui not. cerc. Dănilă Șerbanu, în calitate de președinte alu comisiunei electorale. Vedă așa trebuie să se recomande omenii noștri, dără voiescă să valoreze ceva și înaintea străinilor.

Onore merita alegătorii din Dridifă, în frunte cu d-lu preotu Opreșu și cu învăț. Gramă, cari au păstrată cea mai laudabilă solidaritate.

Îtă dăr, ca și opinia română face minună și pune în respectu pe streini, numai conducători și încă conducători binevoitori să aibă.

Să credem, că acestu cercu electoral nu când nu va mai suferi să fiă uneltilor dușmane, și că totodată acestu casu va îndemna și pe altii la activitate în unire, căci numai „în unire este putere!” Așa să fiă!

Alegătorul.

Literatură.

Nită Dragă, schiță din viața unui muncitoru, de I. C. Panțu, a ieșită în broșură de 73 pagine octavu, cu prețul de 20 cr.

Logofătul Mateiu, novelă de aelașă autoru, o broșură de 105 pagine octavu, cu prețul de 40 cr.

Amândouă novelele se afiă de vîndare la librăria N. I. Ciurcu în Brașovu.

Vinarsu său rachiul.

(Prelegere publică dela medicul Petru Argintariu. Din carte „Merinde dela școală”, de Dr. Georgiu Popa.)

(Urmare).

Mi-am rezervat să vorbescu anume de împăratul Napoleon III, genialu judecătoru în cestiu politice și sociale. Elu oferă poporaționei de orașe lucru și câștigă, și s'a îngrijită de alimentație sănătosă și șefină. Lucratorul sărmanu, când are căpătare de puțină cruce, intră cu ei în birtă, desconsiderându-i, însă dără câștigă florini, e atentu, alergă să-i ducă la familiă acasă. Demolari și edificări mari se facură în Parisu. Împăratul nu s'a înșelat în combinaționea sa. Infrumusețarea Parisului, atrăgea călători cu stare, și ce spesau acolo cu susținerea, banii rămâneau Franciei, desdaunare și remunerăție bogată pentru edificări. Poporaționea cu câștigă și bine nutrită, părasia spirituoșele. Dovădă eloante se vădă la spitale. Nainte, domindu regale Ludovicu Filipu, Lunea diminuă se umpleau spitalele de morboșii din petrecerile excesive de Dumineca.

Înă sub Napoleonu, numărul morboșilor era Luni egală cu celealte dile; nu mai dedea asalt la spitale. După căderei împăratului, erupsă revoluționea cu o fură, ce face rușine umanităței. În guvernul ce urmă, fusă ministru de externe Iuliu Favre, renumitul advocat. Ministrul emise circularu la reprezentanții săi în străinătate, cu însărcinarea, să esplice pretutindea, că împăratul a fostă causa la revoluțione, de ore ce, cu întreprinderile sale, adunase multă glotă la Parisu. Cine nu judecă superficialu, va traduce circularul așa: Noi nu scimă că împăratul să dămă glotă lui și căștigă; revoluționea a purcesu dela stomacul!*)

Onorații mei ascultători, agricultori de profesiune, voru suleva momentul economiei rurale: dără, părăsindu spirușele, voru înceta fabricile de spirtu, bucătatele nu voru avă prețu și unde le vomu vinde? dără nu vomu arunca prunile în căldarea de vinarsu, ce să începem cu ele?

Relativu la fabricile scimă toa, că spirtul, ce se produce acolo, se întrebuinteză, în precumpărare, la diferite articole de industrie, la pregătirea lor, la spiceri, farmaciă scl. Fabricile dără nu voru simți dauna din moderăținea său abstinență noastră, fără pote voru dobindi când, deveniți bună lucrători, vom fi în stare să le oferim cantități mai mari de bucate; eră dără s'ară înlesni unele articole de industrie, ar fi numai în folosul nostru. Învederăză decă, că la nișă o întâmplare, n'am suferi la vindecarea bucatelor aceea daună mare, ce ni se vine din beutura de vinarsu.

(Va urma.)

SCIRI TELEGRAFICE.

Lisabona, 11 Noemvre. Ministrul de răsboiu a demisionat.

Newyork, 11 Noemvre. Eră a isbucnită în fabrica de manometre Rochester tocă. Derimându-se fabrica, au fostu ucisi 12 oameni, răniți 20 și îmormântați sub ruine 21.

Paris, 11 Noemvre. Călători svediană esploratori prin partea vestică dela Congo au primitu scisori prin care se confirmă mórtea lui Stanley.

Petersburg, 11 Noemvre. „Journal de St. Petersburg“ dice cu privire la vorbirea răsboinică a generalului Gurco, că trebue să aibă cineva unu mare gradu de nescință de a crede, că Gurco a vorbitu așa ceva.

Madrid, 11 Noemvre. Canovas del Castillo a sosită în Madrid în mijlocul unor manifestații dușmanoșe. La localul clubului conservatoru au fostu sparte tōte fereste.

ULTIME SCIRI.

Pesta, 11 Noemvre. Se anunță, că conflictul iscatu între gu-

*) În timpul din urmă, alcoolismul, cu preferință întrebuită de absintu, cresce fără în Francia. Medicul Dr. E. Decaisne publică date în jurnalul „Figaro“ din 9 Ianuarie 1888. Arată între criminali 60% cari din beță au comis fără delegă; eră suma celor nebuni din alcoolul o producă în cifra de 10.000 (dece mi) numai în Parisu cu titulul Secuana (Seine), va să dică, după făcare una mișă de locuitoru se vină 3-4 nebuni din beutura. În Februarie 1888 legislaționea a decretat urcarea tăcerelor pe alcoolice. De acum dără, să voru bē mai puțină, fiindu beuturile mai scumpe, său că beutorii voru săraci mai tare și voru deosebi mai multă; una din două, dăr care? nu se poate prevede! — Totuși germanii credă, că deșii au întrecut celealte popore, de ora ce imperiul Germanu (dice „Berlin. Tagbl.“ din 1 Iulie 1888) se vină la anu 11 (unsprădece) litre de rachiu de făcare capă de omu.

vernă și primatele Simor în afaceră dela Tyrnau s'a aplanată definitiv în favore guvernului. Ministrul de culte și de instrucție publică, contele Albin Csaky, a adresat o scrisoare către cardinalul Simor cu data de 28 Octombrie, în care declară, că are intențione a regula dreptul de inspectiune al inspectorilor regesci asupra instituțiilor de învățămēnt catolice. Mai departe a rugat ministrul pe primatele, ca să stăruescă ca testimoniale ce s'au dat fără de subscrierea inspectorului scolaru să fiă subscrise ulterior de acesta și ca directorul dela preparandia din Tyrnau să fiă aspru dojenit.

Primatele Simor a răspunsu, după cum scrie „Nemzet“ cu data de 8 Octombrie, împărtășindu ministrul Csaky că a luată deja măsurile dorite de elu. C'unu cuvenită primatele s'a arătată tōte prevenitoru față cu d-lu Csaky.

Roma, 11 Noemvre. Ambasadorul Nigra, care plăcea la Viena, duce contelui Kalnoky însemnele ordinului Anunciatei, ce i s'a conferit din partea regelui Umberto.

Atena, 11 Noemvre. Făia oficială publică logodna princesei grăcescă Alexandra cu marele duce Pavelu alu Rusiei.

Paris, 10 Noemvre. În ședință de adă a camerei francese a declarat ministrul de răsboiu Freycinet între altele: Ar fi unu lucru chimeric as pera, că vomu pute scăde bugetul de răsboiu. Trebuie să ne pregătimu chiar a face sforțări extraordinare spre a asigura apărarea tōrii. O tōră mare trebuie să facă, ca onorea și demnitatea să nu depindă decătu dela ea înșași. (Aplause) Pe cătă timpu nu se va pute schimba situaționea generală, nu putem speră, că bugetul de răsboiu va pute deveni mai micu de 550 milioane. Cheltuielile noastre n'au unu caracter agresiv și nimeni nu se va mira că Francia vrea să-șă asigure independentă înaintea întregii Europe. (Viue aplaude.)

Cursulă pleței Brașovu

din 9 Noemvre st. n. 1888.

Bancnote românesc	Cump.	9.87	Vend.	9.40
Argintu românesc	„	9.30	„	9.35
Napoleon-d'or	„	9.68	„	9.66
Lire turcesc	„	10.92	„	10.95
Imperiali	„	9.92	„	9.95
Galbini	„	5.70	„	5.74
Scrii. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—
„ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusesc	„	126.—	„	127.—
Discontul	„	6½-8%	pe anu	

Cursulă la bursa de Viena

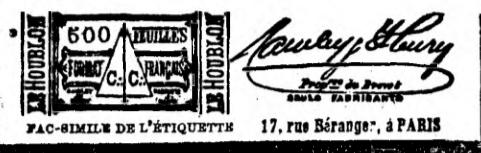
din 10 Noemvre st. n. 1888.

Renta de aură 4%	„	101.30
Renta de hârtie 5%	„	92.30
Imprumutul căilor ferate ungare	„	144.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostii ungare (1-ma emisiune)	„	98.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostii ungare (2-a emisiune)	„	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostii ungare (3-a emisiune)	„	116.75
Bonuri rurale ungare	„	105.—
Bonuri cu clasa de sortare	„	105.—
Bonuri rurale Banat-Timiș	„	104.75
Bonuri cu cl. de sortare	„	104.75
Bonuri rurale transilvane	„	104.50
Bonuri croato-slavone</td		

Cea mai bună 66,36-25
Hârtie de țigarete este veritabilul
LE HOUBLON
fabricat francesă de GAWLEY & HENRY, în PARIS

A se fieri de imitație.

Acăstă hârtie se recomandă cu căldură din partea domnitorul Dr. J. J. Pohl, D. E. Ludwig, D. M. Lippmann, profesori de chimie la universitatea din Viena, pentru cărățenia sa absolută și pentru că nu are în consistență nici o materie stricătoare;

Numere singurative din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în tutungeria I. Gross, în librăria Nicolae Ciurcu și Albrecht & Zillich.

Bursa de București.

	Cump. vînd.
Renta română 5%	— — —
Renta rom. amort. 5%	96 1/2 97 —
Renta convert. 6%	— — —
" " 5%	97 — 97 3/4
" " urban 7%	106 1/4 107 —
" " 6%	— — —
" " 5%	94 1/4 95 —
Banca naț. a Rom. 500 Lei.	— — —

Avisu d-lorū abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînoirea prenumerației să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primit dianul nostru până acum.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Sosirea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta:
Trenul de persoane Nr. 307: 7 ore 10 de minute sâra.
Trenul mixt Nr. 315: 4 ore 10 minute dimineață.

2. Dela Brașov la București:
Trenul accelerat Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineață.
Trenul mixt Nr. 318: 1 oră 55 minute după amiază.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Brașov:
Trenul de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amiază.
Trenul mixt Nr. 316: 9 ore 52 minute sâra.

2. Dela București la Brașov:
Trenul mixt Nr. 317: 2 ore 32 minute după amiază.
Trenul accelerat Nr. 301: 10 ore 12 minute sâra.

B. Sosirea postelor:

- a) Dela Rădănovă-Zernesci-Brană la Brașov: 10 ore înainte de amiază.
- b) " " Zizină la Brașov: 9 ore a. m.
- c) Din Săcule la Brașov: 6 ore sâra.
- d) " Făgăraș la Brașov: 2 ore dimineață.
- e) " " Săcele la Brașov: 6 ore 30 minute sâra.

A. Plecarea postelor:

- a) Dela Brașov la Rădănovă-Zernesci-Brană: 12 ore 30 m. după amiază.
- b) " " Zizină: 4 ore după amiază.
- c) " " în Săcule [S. Georgi]: 1 oră 30 minute noaptea.
- d) " " la Făgăraș: 4 ore dimineață.
- e) " " la Săcele: 4 ore dimineață.

Se deschide abonamentul pre anul 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Dianu beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrații — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a lunii în numeri câte de 2—3 côle cu ilustrații frumos; și publică articluri sociale, poezii, novele, schițe, piese teatrale și a. — Mai departe tracteză cestiuni literare și științifice cu reflecție la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atenție viețea socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte popoare din patria și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste totu nisuesce a întinde tuturor individelor din familia o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerație pre anul întregu e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

PREOTULU ROMÂNU. Dianu bisericesc, scolar și literar — cu ilustrații — Cursul XIV. — Apare în broșură lunare câte de 2 1/2 — 3 1/2 côle; și publică portretele și biografiile arhieilor și preotilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrații, — mai departe articluri din sfera tuturor științelor teologice și între acestea multime de predice pre dumineci, serbători și diverse ocazii, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă totu soiul de amărante și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolastică și literară. — Prețul de prenumerație pre anul întregu e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

Colecțanii primesc gratis totu alu patrulea exemplar.

Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totu de aci se mai potu procura și următoarele cărți din editura proprie:

Apologie. Discuții filologice și istorice maghiare privitoare la Români, învederile și rectificările de Dr. Gregorius Silaș. — Partea I. Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregorius Silaș. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună 1 fl.

Cuvântările bisericescă la tôte sér-bătorile de peste anu, de I. Papiu. Unu volum de preste 26 côle. Acest opu de cuvântările bisericescă între toate opurile de acestui soiu apărute până acum — având și o notă istorică la fiacă sér-bătore, care arată timpul introducerii, fazele prin care a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sér-bătore. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzariu. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul perdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idea-lul pierdut** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporala de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codreanu craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul Sichastru. Tradițune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Elu trebuie să se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețul 25 cr.

Branda său Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanu Tanco. Prețul 30 cr.

Probabilită în copilăriă. Schiță din sfera educației. După Ernest Le-gouvé. Prețul 10 cr.

Hermanu și Dorotea după W. de Goethe, traducere liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după Augustu Kotzebue, tradusă de Ioanu St. Șuluțu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylvă. Prelegere publică tinută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincentiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regină României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și aranjate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafir și viorele, poesii popolare, culese de Ioanu Popu Reteganu. Unu volum de 14 côle. Preț. 60 cr.

Tesaurul dela Petrosa seu Cloșca cu puji ei de aură. Studiu arheologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Sătenului Română. Cartea I., II., III., IV., cuprindă materii forte interesante și amuzante. Prețul la tôte patru 1 fl. — côte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprindă materii forte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colecță de recepte din economie, industrie, comerț și chimie. Prețul 50 cr.

Economia pentru școalele popor. de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Indreptăru teoretic și practic pen-tru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), și a învățătorilor și a altor bărbăti de școală, de V. Gr. Borgovanu, profesor pre-parandial. Prețul unui exemplar cu portofrancat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatură noastră pedagogică abia astăzi vrem opu, întocmită după lipsele școalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea ilu și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. Gr. Borgovan. Prețul 15.

Manualul de Gramatica limbei române pentru școalele poporale în trei cursuri de Maxim Popu, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manualul aprobat prin ministerul de culte și instrucție publică cu rescriptul de dată 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețul 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanu Buteanu, profesor gimn. Unu volum de peste 30 côle. Prețul 2 fl.

Manualul de stilistică de Ioanu F. Negruțu, profesor. Opu aprobat și din partea ministerului de culte și instrucție publică cu rescriptul de dată 16 Dec. 1885 Nr. 48,518. Partea practică forte bogată a acestui opu — cuprindând compoziționă de totu soiul de acte obveniente în referințe vieții sociale — se poate întrebuița

cu multă folosu de către preotii, învețători și alti cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu mă uită. Colecțione de vier-suși funebrale, urmate de iertăciuni, epitaifă s. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școală poporala pentru învățători și preparanți. Bros. I. scrisă de Gavrilu Trifu profesor prepan-dialu. Prețul 80 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bo-gată de rugăciuni și cântări bisericesc forte frumosu ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai finu 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50

Micul mărgăritar sufletescu. Căr-ticică de rugăciuni și cântări bisericesc — frumosu ilustrată, pentru pruncii școala de ambe secsele. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școala de ambe secsele, Cu mai multe icone frumosu. Prețul unui exemplar e 10 cr.; 50=3 flor., 100=5 fl.

Visului Prea Sânte Vergure Maria a Născătoarei de D-deu urmatu de mai multe rugăciuni frumosu. Cu icone frumosu. Prețul unui exemplar spădat franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epitolia D. N. Isusă Christosu. Prețul unui exemplar legat și spădat franco e 15 cr.